

ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА І МАНІПУЛЮВАННЯ ГРОМАДСЬКОЮ ДУМКОЮ

Сьогодні неможливо однозначно оцінити соціально – політичну та економічну ситуацію в Україні. Політична боротьба обумовила виникнення великої кількості суперечливих і різновекторних процесів. За роки незалежності в Україні не досягнуто стабілізації і сталого розвитку, а лише перманентно є окремі позитивні зрушення і тенденції. Суспільна свідомість та і суспільство в цілому знаходиться в маргінальному стані і цей процес скоріше поглиблюється, ніж стабілізується.

Нестабільність негативно впливає на стан політичної культури, яка не в повній мірі виконує нормативно – регулятивну функцію. Соціально – політичні цінності і норми розмиті і знівельовані, а владу розривають внутрішні суперечності. Відсутність єдності політичних еліт по базових цінностях суспільного розвитку робить політичне життя конфліктним і нестабільним.

Парадоксально, але факт, що народ не задоволений владою, а влада народом. В цих умовах влада вдалася до маніпулювання громадською думкою, як найбільш простого засобу досягнення політичних цілей. Люди і суспільство втомилися від нестабільності, а відсутність позитивних результатів породжує пасивність. Політичні цінності втрачають свою привабливість і влада зосередила свою увагу на емоційно – психологічному рівні активізації соціально – політичної активності. Маніпуляція громадською думкою і популізм стали масовим явищем і звичним процесом.

Принаймні можна назвати три фактори, що можуть свідчити про масове застосування маніпуляцій з громадською думкою – це постійні і не обґрунтовані обіцянки, створення образу внутрішнього і зовнішнього ворога, популізм. Звичайно, на цих засадах можна будувати політику, і в тактичному плані можливо і вигідно, але така політика не має майбутнього. Маніпулювання – традиційний метод слабкої влади.

Спочатку термін «маніпулювання» використовувався відносно мистецтва демонстрування фокусів, гри в карти, до застосовуються відволікаючі прийоми, приховування істинних намірів, створення ілюзій. Згодом, коли термін почали вживати стосовно людей, у нього стали вкладати значення «приручити» іншого, «прибрати до рук», намагання перетворити його у слухняне знаряддя, маріонетку. Маніпулювання можна характеризувати, як приховане програмування думок, намірів, почуттів, ставлень, установок поведінки, панування над духовним станом людей. Маніпуляція відбувається за допомогою нав'ювання певних стереотипів мислення, формування такої громадської думки, яка є вигідною маніпулятору.

Маніпулювання ґрунтується на брехні та обмані. Причому, в основі цієї брехні лежать корисливі інтереси. Маніпулятивна діяльність перетворює вибір громадян із вільного свідомого рішення у формальний акт, заздалегідь запрограмований спеціалістами по формуванню громадської думки.

Поширення маніпулювання пов'язано із тим, що воно має ряд переваг порівняно з силовими й економічними методами панування: воно здійснюється непомітно для тих, ким маніпулюють, воно не несе за собою прямих жертв і крові, не вимагає великих матеріальних затрат, які необхідні для підкупу.

В наш час маніпулювання перетворилося із засобу політики в саму політику. Влада розробила цілу систему, де працюють високопрофесійні політтехнологи і психологи, залучено усі державні засоби масової інформації, розроблена система прийомів та методів.

Маніпулювання руйнує цілісність політичної культури, переводить мотивацію поведінки тільки на емоційно – психологічний рівень.